

Rekreasyonel Tesislerde Renklerin Dili

Pınar Güzel¹

Doğacan Yıldırak²

Melike Esentaş³

¹ Sorumlu yazar, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, pnruguzel@yahoo.com

² Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, dogacanyldrak9696@gmail.com

³ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, melike.esentas@windowslive.com

Özet

Bu çalışma rekreasyonel tesis olarak fitness hizmeti sunan işletmelerin tesis dizaynlarında ve personel giysilerinde tercih ettikleri renklere göre işletmecilerin konu hakkındaki algılarının tespit edilerek incelenmesi ve kurumlara öneriler sunulması amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma grubunu İzmir ilinde faaliyet gösteren rekreasyonel tesis işletmecilerinden bu çalışmaya gönüllü katılım gösteren 10 işletmeci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler betimsel ve sonrasında içerik analizi yöntemleri kullanılarak analiz edilmiş ve bu süreçte Nvivo 10 nitel analiz programı kullanılarak uygun temalar altında kodlanmıştır. Elde edilen verilerin analizine bakıldığında; rekreasyonel tesisten hizmet alan bireylere zumba, bokwa-fitness, pilates, Trx, fitness, cimnastik, yüzme, crossfit, spinning gibi rekreatif etkinliklere katılım imkânı tanınmaktadır. İşletmecilerin algılarına göre "renklerin dili" iki kategoride sınıflandırılmıştır. Birinci kategoride, yeşil, pembe, beyaz, kırmızı, gri, siyah, yeşil ve sarı renkleri bir veya birden fazla şekilde tercih edilmiştir. Ortaya çıkan kategorilerden *rekreasyonel tesis* ana temasında motivasyon ve adaptasyon temalarına ve *personel* ana temasında ise fiziksel sağlık, kurumsallaşma, hiyerarşik yapılanma, tesis uyumu ve grup dinamiği temalarında tercih ettikleri renkler doğrultusunda toplandığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: rekreasyonel tesis, fitness merkezi, renk

The Language of Colors in Recreational Facilities

Abstract

The purpose of this study was to determine and analyze the managers' perceptions of the preferred colors in the facility designs and personnel clothing by the enterprises that provide fitness service as a recreation facility and to offer suggestions to the institutions. The study was designed as a qualitative research method. A total of 10 business managers among the recreation facility managers in İzmir province who voluntarily participated in this study constituted the study group. The semi-structured

interview form developed by the researchers was used as the data collection tool. Data were analyzed using descriptive and content analysis methods, and they were coded under appropriate themes by using Nvivo 10 qualitative analysis program. According to analyzed results, the individuals receiving service from the recreation facility were offered the opportunity to participate in such recreational activities as Zumba, Bokwa-fitness, Pilates, Trx, Fitness, Gymnastics, Swimming, CrossFit, and spinning. "The language of colors" was classified into two categories by the perceptions of managers. In the first category, the colors of green, pink, white, red, grey, black, and yellow were preferred once or more. It was established that motivation and adaptation themes were mostly observed in the central theme of recreation facility by the colors preferred. In contrast, physical health, institutionalization, hierarchical structuring, facility harmony, and group dynamics themes intensify in the central theme of personnel.

Key Words: recreation facility, fitness center, color

SUMMARY

Introduction: From perception to behavior, color perception, which is a part of daily life, begins in the individual's mind. The same impressive situation occurs in the facilities that individuals apply to spend their leisure lives. **Aim:** The purpose of this study was to determine and analyze the perceptions of the managers on the subject according to the preferred colors in the facility designs and personnel clothing by the enterprises that provide fitness service as a recreation facility and to offer suggestions to the institutions. **Method:** Interview method being one of the qualitative research methods were used in the research. A total of 10 business managers among the recreation facility managers in İzmir province who voluntarily participated in this study constitute the study group. The semi-structured interview form developed by the researchers was used as a data collection tool. Data were analyzed by using descriptive and then content analysis methods, and they were coded under appropriate themes by using Nvivo 10 qualitative analysis program. For the study's validity and reliability, such strategies as comparing and confirming the independent codings and keeping the raw data were used. It was determined in the research that there was a high level of harmony (Kappa statistics) $r = .91$ between the encoders following the reliability calculation. **Findings:** According to analyzed results, the individuals receiving service from the recreation facility were offered the opportunity to participate in such recreational activities as Zumba, Bokwa-fitness, Pilates, Trx, Fitness, Gymnastics, Swimming, CrossFit, and Spinning. "The language of colors" were classified into two categories by the perceptions of managers. In the first category, the colors of green, pink, white, red, grey, black, and yellow were preferred once or more. It was established that motivation and adaptation themes are mostly observed in the central theme of recreation facility by the colors preferred. In contrast, physical health, institutionalization, hierarchical structuring, facility harmony, and group dynamics themes intensify in the central theme of personnel. **Discussion and Conclusion:** Concerning the literature, it was seen that the colors preferred in enterprises leave psychological and emotional effects on individuals. Similar findings were obtained following this study. These colors used by enterprises create a perception arising from the psychological and physiological impact on customers, and this perception affects the reasons for preferring fitness centers being the recreation

facilities. This situation also shows that color selection is essential in achieving the desired efficiency and achievements of institutions. In this regard, the conscious choice of colors is recommended to recreation facilities by taking into account the effects of colors on thoughts and emotions.

1. GİRİŞ

Giyilen kıyafetlerden yaşanan yerlere kadar insanlığı içerdiği çeşitli anlamlar ile farklı şekillerde etkileyen renk kavramı, tarih boyunca kültürler üzerinde etkili olmuştur.. İnanış, kültür, coğrafya gibi birçok değişkenin göstergesi olarak adlandırılan renkler, günümüzde bir pazarlama stratejisi olarak insanları etkilemede kullanılmaya başlanmıştır.

İngiliz filozof John Locke'a göre insan " %1 deneyerek, %2 dokunarak, %4 koklayarak, %10 duyarak, %83 gözlemleyerek " öğrenmektedir (Gergin,. 2015). Pazarlama uzmanı Martin Lindstorm'un araştırmasına göre, satın alma kararında " tatma %31, görme %58, koklama %45, ses %41, dokunma %25 " oranında etkilidir (Ahhap, 2014). Yapılan araştırmalardan da anlaşıldığı üzere beş duyu arasından görme duyumuz bizim en çok kullandığımız duyu organımızdır. Bu nedenle insanların farklı konulardaki tercihlerinde renk unsuru belirleyici bir rol üstlenmektedir. Tüketim toplumu olmamızdan ileri gelen bir özellikle ihtiyaçlarımızın sınırı yoktur. Kullanılan ürün ve yararlanılmak istenen hizmetlerde sunulan renkler etkileyici olmaktadır ve algılarda değişiklik yaratabilmektedir.

Davranışlardan tutumlara, tüketicilerin hayatını etkileyen ve günlük hayatın bir parçası olan renk algısı bireyin zihninde kendisini göstermektedir. Bireylerin serbest zamanlarını geçirmek için başvurduğu tesisler içinde aynı etkileyici durum söz konusu olmaktadır. Fitness merkezleri, hem keyifli bir zaman geçirmek hem de sağlıklı bir yaşam sürdürmek adına bireylere hizmet sunan rekreasyonel tesislerden bir tanesidir. Özellikle son yıllarda fitness hizmeti sunan işletmelerin artmasıyla bu alanda da rekabetin daha fazla olduğu düşünülmektedir.

Dolayısıyla fitness merkezlerinin fiziki ve fonksiyonel yeterliliğinin yanı sıra dekorasyon ve renklerin uyumluluğu da müşteriye etkileyen bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Tıpkı diğer mekanlarda olduğu gibi fitness merkezlerinde de renklerin kullanım birliktelikleri mekanın yüzeyi, biçimi ,dokusu, ışık alışı açısı gibi faktörlerle şekillenmektedir (Manav, 2015).

Parasuman ve ark. (1985)'nin hizmet kalitesi üzerine yaptıkları tespitlerden birisinde müşteriler tarafından algılanan hizmet kalitesinin, hizmete yönelik beklentileri ile sunulan hizmet performansı arasındaki karşılaştırma sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu nedenle rekreasyonel fitness işletmecileri hizmet kalitesinin yukarı seviyelere çekilmesi sürecinde müşterilerin görsel beklentilerine de doğru renk kullanımından da yararlanabilmektedirler. Renklerin mekanların şekillendirilmesinde en önemli etkenlerden birisi olduğu düşünüldüğünde gerek iç mekanın gerekse mekan çalışanlarının renk çalışmaları yapılırken renkleri doğru şekilde bireylere algılatmak rengin psikolojik, kültürel ve fizyolojik etkisini göz önünde bulundurmak gereklidir (Aydıntan, 2001; Aslan ve ark., 2015).

Bu çalışma; rekreasyonel tesis olarak fitness hizmeti sunan işletmelerin tesis dizaynlarında ve personel

giysilerinde tercih ettikleri renklere göre tesis işletmecilerinin konu hakkındaki algılarının tespit edilerek incelenmesi ve kurumlara öneriler sunulması amacıyla gerçekleştirilmiştir.

2. MATERYAL METOT

2.1. Araştırma Modeli

Araştırmada nitel araştırma modeli sosyal fenomenleri içinde bulunulan çerçeveye içerisinde araştırmayı ve anlamlandırmayı ön plana alan bir yaklaşım olarak kullanılırken (Yıldırım ve Şimşek, 2018), araştırma probleminin yorumlanmasında nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni tercih edilmiştir. Bu desen “aslında bildiğimiz fakat açıklamada bulunurken bilimsel bulgulara dayalı olarak net söylemler üretmediğimiz olguları, derinlemesine inceleme fırsatı sunan ve zengin söylemler oluşturarak yorumlamalarda bulunma olanağı veren bir araştırma desenidir” (Yaman, 2010; Baş ve Akturan, 2013).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırma grubunu İzmir ili rekreasyonel tesis işletmecilerinden amaçlı örneklem yöntemi ile bu çalışmaya gönüllü katılım gösteren 10 işletmeci oluşturmaktadır (Tablo 1).

Tablo 1. Katılımcıların kişisel bilgilerinin dağılımı

Kurum Adı	Yaş	Cinsiyet	Eğitim	İş yerindeki Çalışma süresi	Toplam Üye sayısı
K1	27	Kadın	Lisans	7 Yıl	300
K2	22	Kadın	Lisans	2 Yıl	800
K3	29	Erkek	Lisans	1 Yıl	165
K4	36	Kadın	Lisans	22 Yıl	180
K5	35	Erkek	Lisans	8 Yıl	70
K6	41	Erkek	Lisans	7 Yıl	350-400
K7	31	Erkek	Lisans	8 Yıl	250
K8	40	Erkek	Lisans	5 Yıl	2500
K9	37	Kadın	Lisans	7 Yıl	120
K10	31	Erkek	Lisansüstü	1.5 Yıl	50-60

2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Veri toplama sürecinde yarı yapılandırılmış görüşme formu (görüşme yöntemi) ile katılımcıların araştırma amacı doğrultusunda deneyimlerini yorumlayabilmek adına araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Veri analizinde betimsel ve içerik analizi yöntemi kullanılmış (Özdemir, 2010) ortaya çıkan kategoriler Nvivo 10 nitel analiz programında kodlanmıştır.

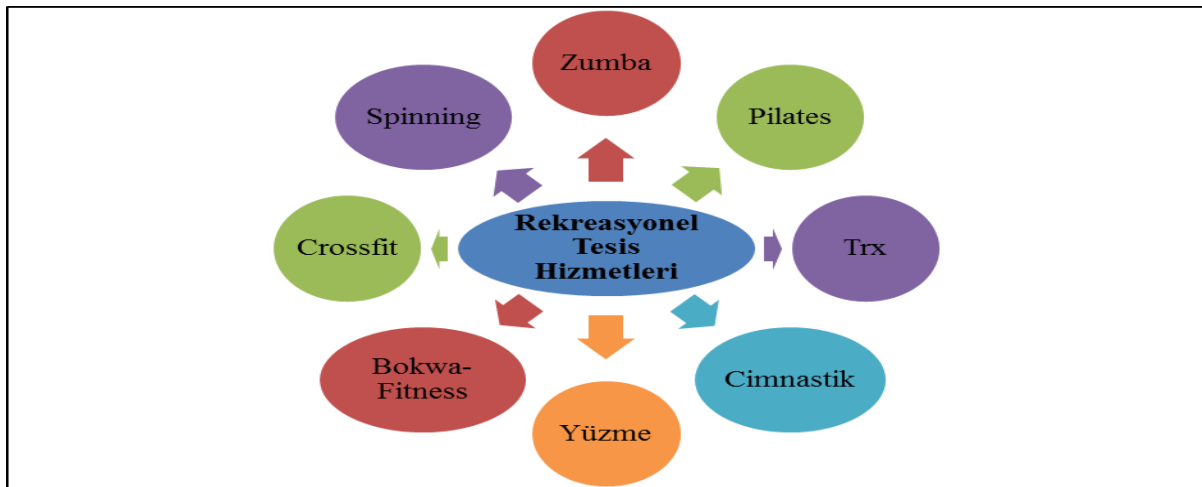
2.3. Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırma alanında yapılan kavramsal açıklamalarda da belirtildiği üzere geçerlik; “ölçme aracının ölçmeyi amaçladığı özelliği başka diğer özelliklere karıştırmadan doğru ölçmesi ile ilgilenmesi ve geliştirilme amacına uygun bir şekilde hizmet etmesi” olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk, 2007). Güvenilirlik kavramı ise ölçme aracının kararlı bir şekilde hedeflenen ölçmesi ve de katılımcıların test maddelerine verdikleri cevaplardaki tutarlılığı olarak açıklanmaktadır (Karataş, 2015). Bu çalışmada geçerlik ve güvenilirliği sağlamak adına; görüşmeler de katılımcılar kendilerine sorulan sorulara yanıtlar verilirken, araştırmacılar tarafından da kısa notlar tutulmuştur. Verdikleri cevaplar nesir haline getirilmiş ardından da kontrol-tekrar kontrol araştırmacılar tarafından gerçekleştirilerek olası hatalar önlenmiştir. Görüşme bulguları, araştırmacılar tarafından birbirlerinden bağımsız olarak tema ve alt temalarına bakılarak kodlamalar çıkarılmıştır. Araştırmanın geçerliği ve güvenilirliği için birbirinden bağımsız yapılan kodlamaların karşılaştırılarak teyit edilmesi, ham verilerin saklanması gibi stratejiler kullanılmıştır. Çalışmanın güvenilirliğini desteklemek için Cohen'nin Kappa istatistiği kullanılmıştır. Araştırma da; kodlayıcılar arasındaki uyum olarak güvenilirlik hesaplaması (Kılıç, 2015) sonucunda (Kappa istatistiği) $r = .91$ çok iyi düzeyde uyum tespit edilmiştir.

3. BULGULAR

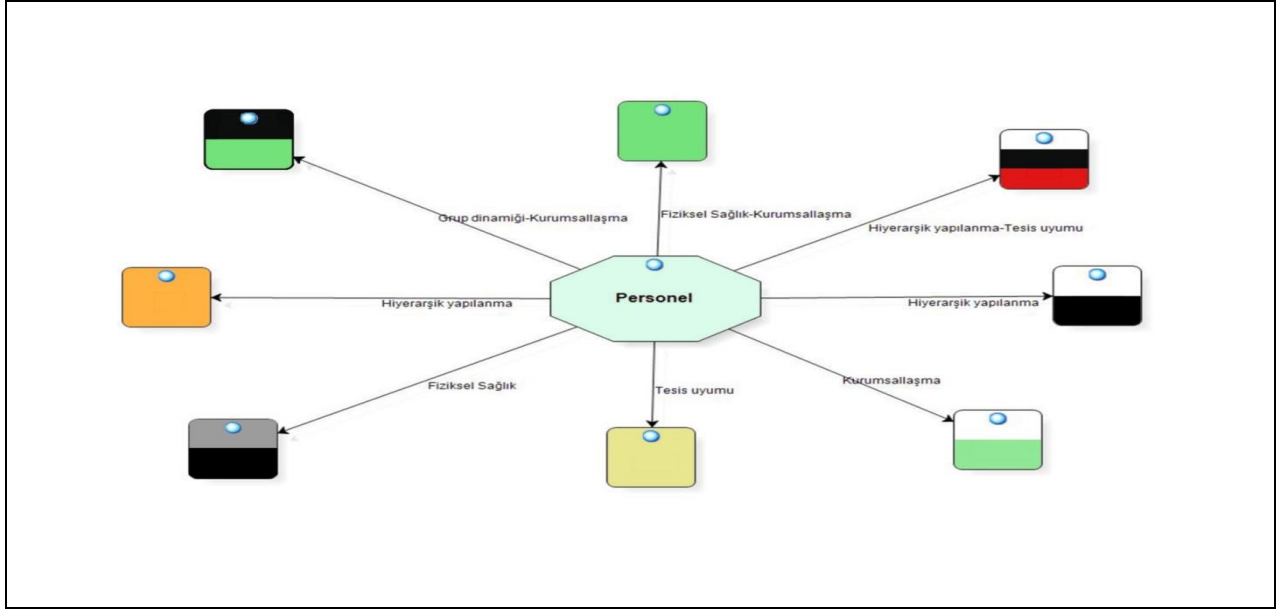
Elde edilen verilerin analizine bakıldığında; katılımcıların yaşları 22 ila 41 arasında değişmekte olan ($n:4$ kadın, $n:6$ erkek) en az lisans mezunu 10 katılımcı bulunmaktadır. Mesleki tecrübeleri 1 yıl ila 22 yıl arasında olan işletme yöneticilerinin tesislerinde kayıtlı üye sayıları en az 50 en fazla 2500 olarak tespit edilmiştir.

Bu araştırma bulguları değerlendirildiğinde rekreasyonel tesisten hizmet alan bireylere zumba, bokwa-fitness, pilates, Trx, fitness, cimmastik, yüzme, crossfit, spinning gibi rekreatif etkinliklere katılım imkânı tanınmaktadır (Şekil 1).

Şekil 1. Rekreasyonel tesislerin sundukları etkinlikler

İşletmecilerin algılarına göre “renklerin dili” iki kategoride sınıflandırılmıştır. Birinci kategoride, yeşil, beyaz, kırmızı, gri, siyah, yeşil ve sarı renkleri bir veya birden fazla şekilde tercih edilmiştir. *Personel* ana temasında ise fiziksel sağlık, kurumsallaşma, hiyerarşik yapılanma, tesis uyumu ve grup dinamiği temalarında tercih ettikleri renkler doğrultusunda toplandığı tespit edilmiştir (Model 1).

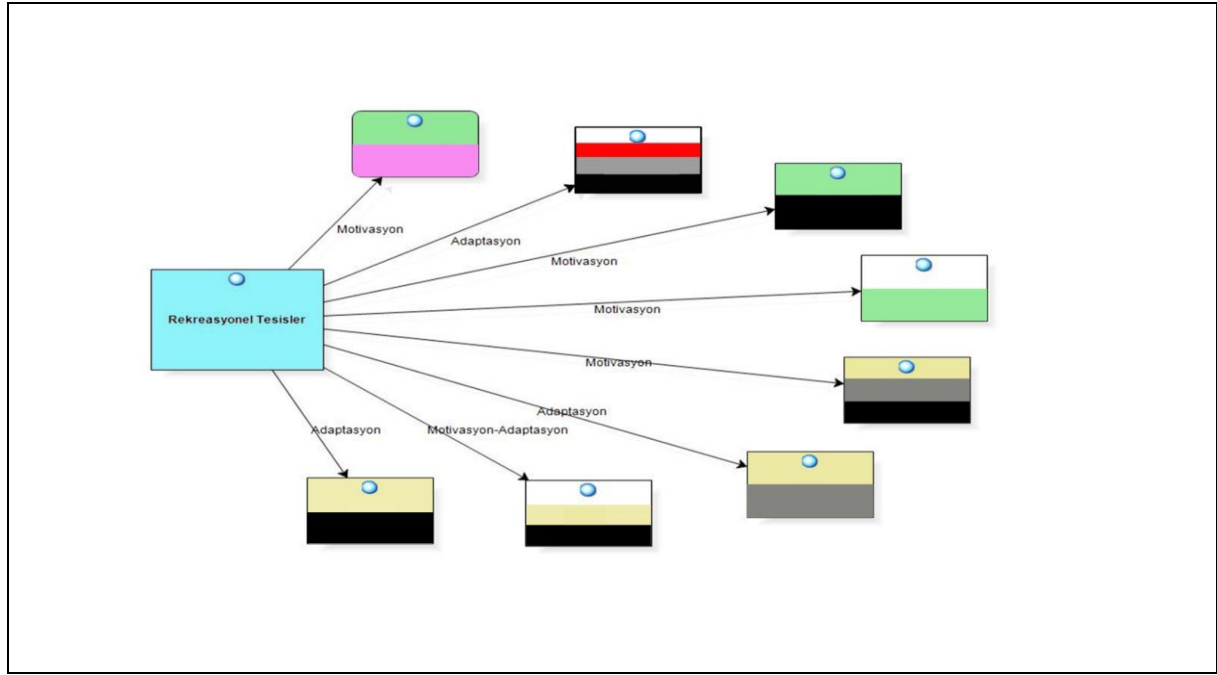

Model 1. Personel kategorisinde renklerin dili

Katılımcılara yöneltilen “Spor merkezinizdeki çalışanlarınızın giyimi konusunda belirlemiş olduğunuz kıyafetler var mıdır? Var ise neden bu renkleri neden tercih ettiniz?” sorularına ilişkin katılımcılardan elde edilen ve Model 1’de belirtilen alt temalara ilişkin bazı katılımcıların görüşleri aşağıda verilmiştir.

- ✚ Pilateste serbest bırakıyoruz. Âmâ olabildiğince beyaz giyiyorlar. Zumba ve Bokwada Firma renkleri ve lisans renkleri yeşil olduğu için Yeşili tercih ediyoruz. Formu temsil ettiği için (K1).
- ✚ Evet var. Hepsinin takım olarak bu spor salonunda çalıştığını belli etmesi için seçilmiş kıyafetler var. Üst kısmı yeşil salon ile uyumlu olması için eşofman altı ise siyah biraz daha kurumsal bir hava katmak için (K3).
- ✚ Evet. Salon isminiz yazdığı ve antrenör olduğumuzu belli eden tişörtlerimiz var. Renkleri ise gri-siyah tercih ediyoruz. İnsan vücudunu daha ön plana çıkarmak için bu renklerin fizikleri daha iyi yansıttığını düşünüyorum. Çok daha fit ise beyaz ve mavide kullanılabilir. Ve birde stand-up yapanlarında sahnede siyah tişört seçtiğini görüyoruz gözleri yormamak adına bizde bu şekilde düşündük bunun da etkisi var (K7).
- ✚ Evet var. Üyelerin arasında dikkat çekebilecek renkler olsun istedik. Üyeler baktığında biraz daha aykırı renk olması ve eğitmenin ayırt edilmesi için turuncu renk kullandık (K8).

İkinci kategoride, yeşil, pembe, beyaz, kırmızı, gri, siyah, yeşil ve sarı renkleri bir veya birden fazla şekilde tercih edilmiştir. Ortaya çıkan kategorilerden *rekreasyonel tesis* ana temasında motivasyon ve adaptasyon temalarına ilişkin tercih ettikleri renkler doğrultusunda toplandığı tespit edilmiştir (Model 2).

Model 2. Rekreasyonel tesisler kategorisinde renklerin dili

Katılımcılara yöneltilen “Rekreasyonel tesisinizin içerisinde neden bu renkleri tercih ettiniz? Tercihiniz bilinçli yapılmış bir tercih midir? Bu renklerin size göre önemi var mıdır?” sorularına ilişkin katılımcılardan elde edilen ve Model 2’de belirtilen alt temalara ilişkin bazı katılımcıların görüşleri aşağıda verilmiştir.

- ✚ Evet ışıklandırma özellikle dans ve fitnessta etkili olduğunu düşünüyoruz. Olabildiğince kişilerin motivasyonu için renkli ışıklar kullanmaya çalışıyoruz. Âmâ genelde epilepsi hastalarına rahatsızlık verdiği için şuan tüm ışıkları iptal edip beyaz ışık kullanmaya başladık. Âmâ ışıkları renkli yaptığımızda daha iyi verim sağlamıştık. Özellikle yeşil ve pembe (K4).
- ✚ Bilinçli olarak yapılan bir renk. Daha iç açıcı olması için rahatlatması için içerinin ferah görünmesi için Yeşil rengini tercih ettik. Bireyler spor yaparken kendilerini rahat hissetmesi için. Işıklıdirmalar, ekipman renkleri salon içerisine uyumlu olması için tercih edildi. Siyah ve yeşil (K6).
- ✚ Bilinçli olarak yaptık. Yıllardan beri spor merkezleri içerisinde olan biri olarak performansı arttırdığını düşünüyorum. Kimine çok etki ediyordur kimine az ama nötr olduğunu asla düşünmüyorum. En az %4 en fazla %40-50 etki ettiğini düşünüyorum. Şuan Sarı-siyah-beyaz renkleri var. Açık siyah tercih etmemizin sebebi ışığın daha iyi yansıma yapması için daha çok led ışık kullanıyoruz. Çok ışığın altında performanslar olumsuz etkilendiği için açık led ışık ve açık siyah renkle iyi bir uyum yakaladık bu şekilde performansla olumlu etki ettiğimizi düşünüyorum. Sarı renginde siyah ile paralel bir renk olduğunu düşündüğümüz için seçtik (K7).

4. TARTIŞMA

Bu araştırma sonuçları incelendiğinde günümüzde farklılaşan spor tesisi anlayışının esintilerini görmekteyiz. Rekreasyonel hizmet veren fitness merkezlerinde müşteriler serbest zamanlarında pilates, Trx, Crossfit gibi birden fazla etkinliğe katılım sağlayarak mekân içerisinde tesis çalışanları ile birlikte daha fazla zaman geçirebilmektedirler. Bu durum işletmecilerin renk olgusu gibi görsel

ögelere daha fazla özen gösterdiği sonucunu da beraberinde getirmiştir.

İşletmecilerin algılarına göre “renklerin dili” iki kategoride sınıflandırılmıştır. Birinci kategoride, yeşil, beyaz, kırmızı, gri, siyah, yeşil ve sarı renkleri bir veya birden fazla şekilde tercih edilmiştir. *Personel* ana temasında ise fiziksel sağlık, kurumsallaşma, hiyerarşik yapılanma, tesis uyumu ve grup dinamiği temalarında tercih ettikleri renkler doğrultusunda toplandığı tespit edilmiştir. İkinci kategoride, yeşil, pembe, beyaz, kırmızı, gri, siyah, yeşil ve sarı renkleri bir veya birden fazla şekilde tercih edilmiştir. Ortaya çıkan kategorilerden *rekreasyonel tesis* ana temasında motivasyon ve adaptasyon temalarına ilişkin tercih ettikleri renkler doğrultusunda toplandığı tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen renkler incelendiğinde işletmecilerin tercih ettiği renkler yeşil, beyaz, kırmızı, gri, siyah, sarı ve pembe olarak ortaya çıkmıştır. Analiz sonuçlarında temalara bakıldığında kırmızı fiziksel sağlığı olumlu yönde desteklediği algısı literatürde yer alan kırmızı rengin bireylerde sağlıklı bünyeyi ve iyimser ruhu temsil ettiği bulgusu ile örtüşmektedir (Anonim, 1997). Yeşil renk ise rahatlık ve huzur verici bir renk olduğu için (İçli ve Çopur, 2008) bu çalışma temalarından motivasyonun ve adaptasyonun sağlanmasında tercih edilen bir renk olduğu söylenebilir. Renklerin anlamları incelendiğinde beyaz rengin birliğin ve sağlığın sembolü (Özdemir, 2005) olduğu bilinmektedir. Bu çalışma temalarında kullanılan beyaz rengin örgütün kurumsallaşması ve fiziksel sağlığın korunması temaları ile ilişkilendirilebileceği ön görülmektedir. Siyahın yanında kullanılan gri rengi kaçışı simgelediği (Demirci, 2006) algısı düşünüldüğünde bireylerin zorunlulukları ile geçirdikleri zaman diliminden sonra fitness merkezine gelerek rahatladıklarından dolayı işletmecilerin bu ikili rengi tercih ettikleri söylenebilir. Sarı renk eğlenceyi, neşeyi, keyfi tanımlamaktadır (Aliyazıcıoğlu, 2012).

Rekreasyonel tesislerde gerek mekânda gerekse personel üzerinde sarı rengin tercih edilmesinin sebebi olarak serbest zaman faaliyetlerinin bireylerin enerji ve keyif dolu bir psikolojiye sahip olmalarını desteklemek olabileceği düşünülmektedir. Renklerin psikolojik etkilerine bakıldığında pembe rengin canlılık, duygusalılık, neşe, hayal, heyecan gibi duyguları beslediği (Kılınçarslan ve Fidan, 2012) görülmektedir. Rekreasyon tesisi işletmecilerinin de gerek çalışanlarının gerekse müşterilerinin bu duygularla motivasyon ve adaptasyonu sağlamaya çalıştığı düşünülebilir.

5. SONUÇ

İşletmelerde tercih edilen renkler bireyler üzerinde psikolojik ve duygusal etkiler bıraktığı görülmektedir ve bu renklerin her biri duygularımızda farklı yansımalar yaratır. Beden sağlığımızı, kan akışımızı, zihinsel aktivitelerimizi etkiler. Psikolojik olarak rahatlatıcı, güven verici, sınırlendirici ortam yaratabilirler. Alanyazında yapılan çalışmalarda (Sarıca, 2011; Köseoğlu ve Çelikkayalar, 2016) renklerin bireyler üzerinde psikolojik ve fizyolojik birçok etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırma sonucunda da benzer nitelikte bulgular elde edilmiştir.

İşletmeciler tarafından kullanılan bu renkler müşteriler açısından psikolojik ve fizyolojik etkilenmelerinden bir algı yaratmakta ve bu algı rekreasyonel bir tesis olan fitness merkezlerini tercih etme sebeplerinde yönlendirici olmaktadır. Bu durum aynı zamanda kurumların istenilen verim ve başarılarına ulaşmalarında renk seçiminin önemli olduğu sonucunu da göstermektedir.

Açıklamalar

21-24 Mart 2019 tarihinde II. Dünya Spor Bilimleri Araştırmaları Kongresi'nde sözel bildiri olarak sunulmuştur.

Yazar Katkıları

Çalışmaya tüm yazarlar eşit oranda katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması

Yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

Ahbap, B. (2014). *Renklerin pazarlama üzerindeki etkisi* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Aliyazıcıoğlu, S. (2012). *Farklı renk ve ışık kombinasyonlarıyla düzenlenmiş yaşama mekanlarının insanlar üzerindeki psikolojik ve fizyolojik etkilerinin araştırılması*. Muğla sıtkı Koçman Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Muğla.

Anonim (1997). *Eczacıbaşı sanat ansiklopedisi*, Cilt 3, YEM yayın, İstanbul.

Aslan, F., Aslan, E., & Atik, A. (2015). İç mekanda algı. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 5(11).

Aydıntan, E. (2001). *Yüzey kaplama malze-melerinin iç mekan algısına anlamsal boyutta etkisi üzerine deneysel bir çalışma* (Yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Mimarlık Anabilim Dalı, Trabzon.

Baş, T., & Akturan, U. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

Demirci, H. (2006). *Eğitim yapılarında ışık ve renk olgusunun biyoharmoloji ve biyosüreç açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Semineri). Elazığ.

Gergin, A. (2015). Sanat ve tasarım alanlarında maket yapımının tasarım, üretim ve sunum aşamalarına etkileri, *Yedi: Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi*, 14. Doi: <https://doi.org/10.17484/yedi.08591>

İçli, G., & Çopur, M. (2008). Pazarlama iletişimde renklerin rolü. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10 (1).

Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(1).

Kılıç, S. (2015). Kappa testi. *Journal of Mood Disorders*, 5(3).

Kılınçarslan, Ö., & Fidan, D. (2012). Giresun üniversitesindeki çalışan kadın personelin renklere bakışı. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 1(4).

Köseoğlu, E., & Çelikkayalar, E. (2016). Yapılı çevrede renk tercihleri, *Süleyman Demirel Üniversitesi Mimarlık Bilimleri ve Uygulamaları Dergisi*, 1(2). Doi: <https://doi.org/10.30785/mbud.295544>

Manav, B. (2015). Renk-anlam-mekan ilişkisi, *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication – TOJDAC*, 5(3). Doi: <https://doi.org/10.7456/10503100/003>

Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: sosyal bilimlerde yöntembilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1).

Özdemir, T. (2005). Tasarımda renk seçimini etkileyen kriterler. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(2).

Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., & Berry, L. L. (1985). A conceptual model of service quality and its implications for future research. *Journal of Marketing*, 49(4).

Sarıca, A. (2011). *Yapılı çevrede renk algısı: Amprik bir çalışma* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İzmir.

Yaman, E. (2010). Psiko şiddete (mobbinge) maruz kalan öğretim elemanlarının örgüt kültürüne ve iklimine ilişkin algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(1), 547-578.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. Baskı). Ankara: Seçkin Yayınları.

Makale Geliş: 26.03.2020

Makale Kabul: 21.05.2020

Açık Erişim Politikası

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır. <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.tr>